

კანონთა და განკარგულებისათვის პრეზიუმი

ამიერკავკასიის სოციალისტური ფედერაციული საბჭოთა რესპუბლიკის
მუშათა და გლეხთა მთავრობისა.

1928 წლის
მაისის 16.

№ 12

განყოფილება პირველი

ა/კ. ც. ა. კომიტ. საკანონ-
მდებლო კომისიასთან არ-
სებული კანონთა გამოქვე-
ყნების განყოფილების მიერ
გამოცემული.

შ ი ნ ა ა რ ს ი:

- მუხ. 125. ა/კფსრ-ში ტყვეულობის ბაზრისა და წარმოების მოწესრიგების შესახებ.
- „ 126. ა/კფსრ ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტით, საერთო-საფედერაციო ბიუჯეტით და ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ბიუჯეტებით გასატარებელი შემოსავალ-გასავლის საბალანსო ჯუმლების ფორმის შესახებ.
- „ 127. ამიერკავკასიის საოლქო კონტორის—, ა/კ. კრედიტ-ბიუროს—, აპარატის გამოყენების შესახებ.
- „ 128. ადგილობრივი მნიშვნელობის ჰიდრო-ელექტრო-სადგურების მოწყობის დროს წყლისა და ჰიდროენერჯის ხარჯვის მოწესრიგების შესახებ.
- „ 129. სოფლის მოსახლეობის უღარიბესი ნაწილისათვის კრედიტის მისაცემი საამიერკავკასიო ფონდის ხარჯვის ანგარიშების წარდგენის წესების დამატების შესახებ.
- „ 130. სამრეწველო საწარმოთა მუშაობის აღნუსხვის შესახებ.
- „ 131. ტყის დამზადებისა და წყლით ჩამოტივტივების სამუშაოთა ადგილებზე მომქმედი შემფასებელ-საკონფლიქტო კომისიებისათვის სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატის მიერ 1928 წ. იპრილის 9-ს დამტკიცებული დებულების ა/კფსრ ტერიტორიებზე სამომქმედოდ შემოღების შესახებ.
- „ 132. სსრკ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „სავლეთი მურწნობაში დაქირავებით მომუშავე პირთა სოციალური წესით დახლევის თაობაზე“ 1927 წ. ოქტომბრის 26-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების განხორციელების წესის შესახებ.
- „ 133. ტყავის ფართობის მეტრული საზომით გაზომვის შესახებ.
- „ 134. სახალხო კომისარიატებისათვის იმ უფლების მინიჭების შესახებ, რომ კერძო ფიზიკური და იურიდიული პირების სასარგებლოდ შესრულებულ მუშაობაზე გაწეული ხარჯის ასანაზღაურებლად დააწესონ და გადაახადენინონ მათ განსაკუთრებული გამოსალბები.
- მუხ. 135. კვალიფიციურ მოწინებელ მუშათა სასწრაფო მომზადებისათვის ანარიცხების გადახადებისათვის და ხარჯვის წესის შესახებ.
- „ 136. საუწყებთათმორისო სატარიფო თაობირის დებულების დამატების შესახებ.
- „ 137. ბამბის ტვირთის ა/კფსრ ფარგლებს გარედ გაზიდვისა და ა/კფსრ ფარგლებში გადაზიდვის შესახებ.

დადგენილება № 43 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

125. ა/კსფსრ ტყავეულობის ბაზრისა და წარმოების მოწესრიგების შესახებ.

სსრკ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „ტყავეულობის ნედლეულის ბაზრის მომწესრიგებელ ღონისძიებათა შესახებ“ 1928 წ. იანვრის 27 თარიღით გამოცემული (სსრკ კან. კრ. 1928 წ. მე-9 №-რი, მუხ. 80) დადგენილების შესასრულებლად ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ადგილობრივი მნიშვნელობის ყველა სახელმწიფო სამრეწველო საწარმოს (სამაზრო, საუბნო, სათემო და სადაირო აღმასრულებელი კომიტეტის გამგებლობაში მყოფთ), ყველა კოოპერატიულ ორგანიზაციასა და კერძო პირს (ფიზიკურსა და იურიდიულს) აეკრძალება ტყავეულობის ახალი ქარხნის აგება, აგრეთვე არსებულის ხელახალი გაწყობა ან კაპიტალურად შეკეთება, უკეთეს თვითველ ცალკე შემთხვევაში განსაკუთრებულად ნებადართულ არ იქნა ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ, რესპუბლიკანური სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს წარდგენით.

2. სახელმწიფო ტყავეულობის ქარხანა შეიძლება იჯარით მიეცეს მარტოოდენ ნსახელმწიფო ტყავის ტრესტსა და სამრეწველო კოოპერატიულ ორგანიზაციას და ისიც მხოლოდ ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს დასტურით.

მომქმედი საიჯარო ხელშეკრულება ძალაში რჩება მხოლოდ მისი ვადის გასვლამდე.

3. მიენდოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—წინადადება მისცენ სათანადო სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოებს—გადასინჯონ სახელმწიფო და ადგილობრივი ტრესტების მიერ (ბაქოს ქიმიკატყავის ტრესტი, სომხეთის ტყავის ტრესტი და საქართველოს ტყავის ტრესტი) გადამუშავებული ტყავის საქონლის ასორტიმენტი და სახეები, რათა რაც შეიძლება მეტად შეუფარდონ ეს საქონელი ბაზრის მოთხოვნილებას.

ხოლო ადგილობრივი მნიშვნელობის სახელმწიფო ტყავეულობის ქარხნები (სამაზრო, საუბნო, სათემო და სადაირო აღმ. კ-ტების ხელში მყოფი), აგრეთვე სამრეწველო კოოპერაციისა და შრომის კოლექტივების ტყავეულობის ქარხნები გადაყვანილ იქნენ მარტოოდენ საგლეხო (ეგრედ წოდებული აზიური) ტყავის საქონლის გადამუშავებაზე.

4. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—დააკისრონ სათანადო სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოებს ავეგმონ, რესპუბლიკანური მნიშვნელობის სახელმწიფო ტყავეულობის მრეწველობასთან ერთად, აგრეთვე ადგილობრივი მნიშვნელობის ტყავეულობის მრეწველობა, კოოპერაციისა და შრომის კოლექტივიებისა და სხვა ტყავის ქარხნები.

5. მიენდოს ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—წინადადება მისცენ სათანადო სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოებს, რათა მათ გააძლიერონ ცალკეული არტელებისა და შინამრეწველების ჩაბმა სამრეწველო კოოპერაციის რესპუბლიკანური შენაერთების სისტემაში.

6. წინადადება მიეცეს ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—დააკისრონ სათანადო სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოებს—ტყავის ქარხნებისა და ნედლეულის საწყობების მდგომარეობის გამოსაკვლევად მოაწყონ სასანიტარო-სატეხნიკო კომისიები, რათა შემოწმებულ იქნეს, რამდენად სათანადოდ არის მოწყობილი ნედლეულის წარმოებისა და შენახვის საქმე, რისთვისაც უნდა იხელმძღვანელონ არსებული საერთო დებულებანი ტყავის ქარხნების მოწყობისა და მშენებლობის წესის შესახებ.

7. ა/კფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატმა უნდა გამოსცეს ამა დადგენილების მე-ნ მუხლით გათვალისწინებული კომისიების სახელმძღვანელოდ სპეციალური ინსტრუქცია.

8. მიენდოს ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—წინადადება მისცენ სათანადო სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოების პრეზიდიუმებს, რათა მათ შეიმუშაონ ღონისძიებანი სახელმწიფო და კოოპერატიული ტყავეულობის ქარხნებში სპეციალური ადგილობრივი, გლეხობაში და მთაში სახმარი, ფეხსაცმლის დამზადებისათვის.

9. წინადადება მიეცეს ა/კფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს მიიღოს ყოველი ღონისძიება, რაც უზრუნველყოფს დამზადების ადგილებიდან, გეგმის მიხედვით მომქმედ დამზადებლების მიერ სახელმწიფო ტყავეულობის მრეწველობის მოსამარაგებლად და საექსპორტოდ დანიშნული ტყავეულობის ნედლეულის თავის დროზე გამოტანას; თანაც ხელი შეუწყონ, რომ დამზადებელთა საწყობებში არ დაგროვდეს ზედმეტი ნედლეული ან არ მოხდეს დაყოვნება სახელმწიფო ტყავეულობის მრეწველობისათვის ნედლეულის გადაცემის საქმეში.

10. მიენდოს ა/კფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს—წინადადება მისცეს ა/კფსრ ფარგლებში მომუშავე სრულიად საკავშირო ტყავის სინდიკატის აპარატს, რათა მან დაუყოვნებლივ ღონისძიება მიიღოს დამზადებელი ქსელის გასაფართოებლად, რაც უზრუნველყოფს ა/კფსრ სანედლეულო ბაზრის სრულად ხელში დაჭერას.

11. წინადადება მიეცეს ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—გასცენ განკარკულება, რათ ხელისუფლების ყველა ადგილობრივმა ორგანომ ხელი შეუწყოს სრულიად საკავშირო ტყავის სინდიკატს დამზადებელი ქსელის გაშლის საქმეში; თანაც მიიღონ ღონისძიება, რომ ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოები არ ერეოდენ ა/კფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატისა და მისი ორგანოების განკარგულებაში, რაც მიმართული იქნება ა/კფსრ-ში სრულიად საკავშირო ტყავის სინდიკატის დამზადებელი ქსელის ორგანიზაციისათვის როგორც ქალაქად, ისე სოფლად.

12. წინადადება მიეცეს ა/კფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს—შეადგინოს ერთი თვის ვადაზე ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის

სახელით ყველა საბჭოთა, საზოგადოებრივი და კოოპერატიული ორგანიზაცი-
სადმი აგრეთვე გლეხ-მოსახლეობისადმი მიმართვა, რომელშიაც აღნიშნოს ძირი-
თადი მეთოდები ა/კსფსრ-ში ტყავეულობის ნედლეულის დამზადებისა. ეს მი-
მართვა დაიბეჭდოს ოთხ ენაზე.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე ს. ამბარცუმიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ნ. სოკოლოვსკი.

1928 წ. აპრილის 19. ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 111 №-ში 1928 წ. მაისის 16-ს.

**დადგენილება № 37 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოსი.**

126. ა/კსფსრ ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტით, საერთო-საფე-
დერაციო ბიუჯეტით და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი
რესპუბლიკების ბიუჯეტებით გასატარებელი შემოსავალ-გას-
ავლის საბალანსო ჯუმლების ფორმის შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დამტკიცებულ იქნეს ა/კსფსრ ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტით, საერ-
თო-საფედერაციო ბიუჯეტით და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლი-
კების ბიუჯეტებით გასატარებელი შემოსავალ-გასავლის საბალანსო ჯუმლების
ფორმები 1928 წლისთვის, ხარჯების უწყებათა და დაწესებულებათა ხარჯთ-
აღრიცხვებზე განაწილებით.

2. მიღებულ იქნეს ცნობად ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარია-
ტის მიერ 1927-28 წლისთვის შემუშავებული—ა/კსფსრ ერთიანი სახელმწი-
ფო ბიუჯეტით, საერთო-საფედერაციო ბიუჯეტით და ა/კსფსრ შედგენილო-
ბაში შემავალი რესპუბლიკების ბიუჯეტებით გასატარებელი შემოსავალ-გასავ-
ლის საბალანსო ჯუმლების ფორმები, ხარჯების დანიშნულების საგნებზე განაწი-
ლებით.

3. ა/კსფსრ საკანონმდებლო ორგანოებისათვის დასამტკიცებლად წარსად-
გენ ჯუმლების პროექტებში მოთავსებულ უნდა იქნეს ცნობების სახით დამატე-
ბითი გრაფები, რომლებიც შეიცავს ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულე-
ბელი კომიტეტის მიერ დამტკიცებული წინა წლის ბიუჯეტის საშემოსავლო
და საგასავლო დანიშნულებათა თანხებს.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე ს. ამბარცუმიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ნ. სოკოლოვსკი.

1928 წ. აპრილის 12. ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 114 №-ში 1928 წ. მაისის 19-ს.

ჯ უ მ ლ ი

(რესპუბლიკ სახელწოდ.) სახელმწ. ბიუჯეტის ხარჯებისა 1927-28 საბ. წლ-თვის
 ხაჯჯავის დანიშნულების მთავარ საგნაზე განაწილებით.

ხარჯების სახელწოდ. დანიშნ-თა მთავარი საგნების მიხედვით	მანეთ.
<p style="text-align: center;">სახალხო მეურნეობა</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. სახალხო მეურნეობის მოწესრიგება 2. მრეწველობა 3. ელექტროფიკაცია 4. სოფლის მეურნეობა და წყალთა მეურნეობა <ol style="list-style-type: none"> ა) მიწათმოქმედება, მესაქონლეობა და სოფლის მეურნეობის სხვა დარგები ბ) სატყეო მეურნეობა გ) გადასახლება დ) სასოფლო-სამეურნეო ბანკების ფინანსიურად მოგვარება ე) საკრედიტო-კოოპერატიული ორგანიზაციების ძირითადი კაპიტალის გაძლიერება ვ) უღარიბესი მოსახლეობისა და კოლექტიური მეურნეობებისათვის კრედიტის მიცემა ზ) ვატრესტებული საბჭოთა მეურნეობების ფინანსიურად მოგვარება 5. კოოპერაცია 6. ღონისძიებანი ვაჭრობის განვითარებისათვის 7. კომუნალური მეურნეობა 	
<p style="text-align: center;">სოციალურ-კულტურული საქირებანი:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. სოციალურ-კულტურულ სამუშაოთა ადმინისტრაციულად მოგვარება 2. განათლება, მეცნიერება და ხელოვნება 3. ჯანმრთელობა 4. შრომის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა 	
<p style="text-align: center;">სახელმწიფო მმართველობა:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. მმართველობის საერთო ხარჯები 2. გეგმიანობა და სტატისტიკა 3. საზოგადოებრივი წესიერების დაცვა 4. სასამართ., პროკურატურა და გამასწორებელი დაწესებულ. 5. საფინანსო მეურნეობის საოპერაციო ხარჯები 	
<p>ადგილობრივ ბიუჯეტში გადასაცემი და გადასარიცხი სახსარი:</p> <ol style="list-style-type: none"> ა) სახელმწიფო შემოსავლის ანარიცხები ბ) სუბვენცია, ღოტაცია და სესხი 	
<p>სახალხო კომისართა საბჭოების სარეზერვო ფონდები სხვა ფონდები</p>	

ჯ უ მ

ა/კსფსკ 1927-28 წლის მართიანი სახელმწიფო ბიუჯეტით გასატარებელი
სარჯთაღრიცხვა

ს ა ხ ე ლ მ წ ი ფ ო უ ე მ ო ს ა ვ ა ლ ე	აღრიცხუ- ლი მანე- თობით
<p align="center">ა. საგადასახადო შემოსავალი.</p> <p>I. პირდაპირი გადასახადი:</p> <ol style="list-style-type: none"> ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადი სასარეწაო გადასახადი საშემოსავლო გადასახადი ფასეულობის ბრუნვის გადასახადი მემკვიდრეობისა და გაჩუქების წესით გადასული ქონების გა- დასახადი 	
<p>II. ბაჟი და გამოსაღები:</p> <ol style="list-style-type: none"> საღერბო გამოსაღები სხვა ბაჟი და გამოსაღები 	
საგადასახადო შემოსავლი ჯამი	
<p align="center">ბ. არასაგადასახადო შემოსავალი.</p> <p>III. სახელმწიფო ქონებისა და საწარმოთა შემოსავალი:</p> <ol style="list-style-type: none"> სახელმწიფო მრეწველობისა სახელმწიფო ვაჭრობისა: შინა-ვაჭრობისა საგარეო ვაჭრობისა ბანკებისა ტყეებისა წიალისა სხვა სახელმწიფო ქონებისა და საწარმოთა კონცესიებისა 	
<p>IV. სესხის დაბრუნებისა და სესხის %-ს შემოსავალი</p>	
<p>V. სხვადასხვა სახის შემოსავალი</p>	
არასაგადასახადო შემოსავლის ჯამი	
<p>VI. აღსრულებული სახელმწიფო ბიუჯეტის ნაშთი</p>	
ს უ ლ	

დანართი 1-ლი

ა/კ. სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებისა „ა/კ.ფსრ ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტით,საერთო-საფედერაციო ბიუჯეტით და ა/კ.ფსრ შედგენილობაში შემაჯავლი რესპუბლიკების ბიუჯეტებით გასატარებელი შემოსავალ-გასავლის საბალანსო ჯგუშლების ფორმის შესახებ“.

შემოსავლისა და გასავლისა—ხარჯების უწყებათა და დაწესებულებათა ზე განაწილებით.

ს ა ხ ე ლ მ წ ი ფ ო გ ა ს ა ვ ა ლ ი

დანაწილ-ლი მანე-თობით

I. დამოუკიდებელი ხარჯთაღრიცხვების მქონე უწყებანი და დაწესებულებანი:

1. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტები
2. სახალხო კომისართა საბჭოები
3. სახელმწიფო საგეგმო კომისიები
4. ფინანსთა სახალხო კომისარიატი
5. სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო
6. ვაჭრობის სახალხო კომისარიატი
7. შრომ ს სახალხო კომისარიატი
8. მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატი
9. ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველო
10. შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატები
11. იუსტიციის სახალხო კომისარიატები
12. განათლების სახალხო კომისარიატები
13. ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატები
14. სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატები
15. მიწათმოქმედების სახ. ლხო კომისარიატები
16. ამიერკავკასიის წყალთა მეურნეობის სამმართველო

II. სახალხო მეურნეობის ფინანსითად მოგვარება—უწყებათა და დაწესებულებათა ხარჯთაღრიცხვებში შეტანილ ასიგნვათა გარდა:

1. მრეწველობა
2. ელექტროფიკაცია
3. სოფლის მეურნეობა (ელექტროფიკაციის გარდა) და წყალთა მეურნეობა
 - ა) სასოფლო-სამეურნეო ბანკების ფინანსითად მოგვარება
 - ბ) საკრედიტო-კოოპერატიული ორგანიზაციების ძირითადი კაპიტალების გაძლიერება
 - გ) უღარიბესი მოსახლეობისათვის და კოლექტიურ მეურნეობებისათვის კრედიტის მიცემა
 - დ) გატარებული საბჭოთა მეურნეობების ფინანსითად მოგვარება
 - ე) ირიგაცია და მელორაცია
 - ზ) ცალკეული ღონისძიებანი
4. კოოპერაცია (სას.-სამეურნეო კოოპერაციის გარდა)
5. ღონისძიებანი ვაჭრობის განვითარებისათვის
6. კომუნალური მეურნეობა და საბინაო მშენებლობა
7. სხვა ღონისძიებანი

III. განსაკუთრებული ფონდები:

1. ბრძოლა უმუშევრობასთან
2. ბეჭდვითი სიტყვის ფინანსითად მოგვარება
3. სახალხო კომისართა საბჭოების სარეზერვო ფონდი
4. სხვა ფონდები

IV. ადგილობრივი ბიუჯეტისათვის გადასაცემი სახსარი:

1. სახელმწიფო შემოსავლის ანარიცხვები
2. სუბვენცია და დოტაცია
3. ადგილობრივი ბიუჯეტების მოწესრიგების ფონდი

V. გახული წლის დამთავრებული ხარჯთაღრიცხვების ხარჯები

ს უ ლ

დანართი მე-2

ა/კ. სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებისა „ა/კსფსრ ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტით, საერთო-საფედერაციო ბიუჯეტით და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ბიუჯეტებით გასატარებელი შემოსავალ-გასავლის საბალანსო ჯუშმლების ფორმის შესახებ“.

შემოსავლისა და გასავლისა — ხარჯების უწყებათა და დაწესებულებათა წამანაწილებით.

ს ა ხ ე ლ მ წ ი ფ ო გ ა ს ა ვ ა ლ ი	დანაწეს- ლია მანე- თობით
<p>I. დამოუკიდებელი ხარჯთაღრიცხვების მქონე უწყებანი და დაწესებულებანი:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი 2. ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო 3. ა/კსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისია 4. ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატი 5. ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატი 6. ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი 7. ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატი 8. ამიერკავკასიის ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველო 9. ამიერკავკასიის წყალთა მეურნეობის სამმართველო 10. ა/კ. რესპუბლიკების ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატების რწმუნებულის სამმართველო ა/კ. რკ. გზებზე ჯანმრთელობის დაცვისათვის 	
<p>II. სახალხო მეურნეობის ფინანსიურად მოგვარება — უწყებათა და დაწესებულებ. ხარჯთაღრიცხვებში შეტანილ ასიგნვათა გარდა</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. მრეწველობა 2. ელექტროფიკაცია 3. სოფლის მეურნეობა (ელექტროფიკაციის გარდა) და წყალთა მეურნეობა <ul style="list-style-type: none"> ა) სასოფლო-სამეურნეო ბანკების ფინანსიურად მოგვარება ბ) საკრედიტო-კოოპერატიული ორგანიზაციების ძირითადი კაპიტალიზის გაძლიერება გ) ულარიბესი მოსახლეობისათვის და კოლექტიური მეურნეობებისათვის კრედიტის მიცემა დ) ირიგაცია და მელიორაცია ე) გადასახლება ვ) ცალკეული ღონისძიებანი 4. კოოპერაცია (სასოფლო სამეურნეო კოოპერაციის გარდა) 5. ღონისძიებანი ვაჭრობის განვითარებისათვის 6. სხვა ღონისძიებანი 	
<p>III. განსაკუთრებული ფონდები:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ბრძოლა უმუშევრობასთან 2. ბექდეთი სიტყვის ფინანსიურად მოგვარება 3. სახალხო კომისართა საბჭოს სარეზერვო ფონდი 4. სხვა ფონდები 	
<p>IV. გახული წლის დამთავრებული ხარჯთაღრიცხვების ხარჯები</p>	

ჯ უ მ

ა/პსფსრ შეღებნილობაჟი შემავალი რესპუბლიკების 1927 — 28 წ. სახელმწიფო უწყებათა და დაწესებულებათა

ს ა ხ ე ლ მ წ ი ფ ო შ ე მ ო ს ა ვ ა ლ ი	აღრიცხუ- ლი მანე- ლობით
ა. საგადასახადო შემოსავალი.	
<p>I. პირდაპირი გადასახადი:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადი 2. სასარეწაო გადასახადი 3. საშემოსავლო გადასახადი 4. ფასეულობის ბრუნვის გადასახადი 5. მემკვიდრეობისა და გაჩუქების წესით გადასული ქონების გადასახადი 	
<p>II. ბაჟი და გამოსაღები:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. საღებო გამოსაღები 2. სხვა ბაჟი და გამოსაღები 	
საგადასახადი შემოსავლო ჯამი .	
ბ. არასაგადასახადო შემოსავალი.	
III. სახელმწიფო ქონებისა და საწარმოთა შემოსავალი:	
<ul style="list-style-type: none"> 1. სახელმწიფო მრეწველობისა 2. სახელმწიფო ვაჭრობისა: შინა-ვაჭრობისა საგარეო ვაჭრობისა 3. ბანკებისა 4. ტყეებისა 5. წილისა 6. სხვა სახელმწიფო ქონებისა და საწარმოთა 7. კონცესიებისა 	
IV. სესხის დაბრუნებისა და სესხის %-ს შემოსავალი	
V. სხვადასხვა სახის შემოსავალი	
არასაგადასახადო შემოსავლის ჯამი	
VI. აღსრულებული სახელმწიფო ბიუჯეტის ნაშთი	
ს უ ლ	

დანართი მე-3

ა/კ. სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებისა „ა/კსფსრ ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტით, საერთო-საფედერაციო ბიუჯეტით და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ბიუჯეტებით გასატარებელი შემოსავალ-გასავლის საბალანსო ჯუმლების ფორმის შესახებ.“

ს ო

ივო გიუჯაძეებით გასატარებელი შემოსავლისა და გასავლისა — ხარჯების ხარჯთაღრიცხვაზე განაწილებით.

ს ა ხ ე ლ მ წ ი ფ ო გ ა ს ა ვ ა ლ ი	დანიშნუ- ლია მანე- თობით
<p>I. დამოუკიდებელი ხარჯთაღრიცხვების მქონე უწყებანი და დაწესებულებანი:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი 2. სახალხო კომისართა საბჭო 3. სახელმწიფო საგეგმო კომისია 4. სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო 5. შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატი 6. იუსტიციის სახალხო კომისარიატი 7. განათლების სახალხო კომისარიატი 8. ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატი 9. სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატი 10. მაწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი 	
<p>II. სახალხო მეურნეობის ფინანსიურად მოგვარება — უწყებათა და დაწესებულებ. ხარჯთაღრიცხვებში შეტანილ ასიგნავთა ვარდა</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. მრეწველობა 2. ელექტროფიკაცია 3. სოფლის მეურნეობა (ელექტროფ. ვარდა) და წყალთა მეურნ. <ul style="list-style-type: none"> ა) სას.-სამ. ბანკების ფინანსიურად მოგვარება ბ) საკრედ.-კოოპერატ. ორგანიზაც. ძირით. კაპიტ. გაძლიერება გ) უღარიბ. მოსახლ. და კოლექტ. მეურნ. კრედიტ. მიცემა დ) გატრესტებული საბჭ. მეურნ. ფინანსიურად მოგვარება ე) ირიგაცია და მელიორაცია ვ) გადასახლება ზ) ცალკეული ღონისძიებანი 4. კოოპერაცია 5. ღონისძიებანი ვაჭრობის განვითარებისათვის 6. კომუნალური მეურნეობა და საბინაო მშენებლობა 7. სხვა ღონისძიებანი 	
<p>III. განსაკუთრებული ფონდები:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. სახალხო კომისართა საბჭოს სარეზერვო ფონდი 2. სხვა ფონდები 	
<p>IV. ადგილობრივი ბიუჯეტისათვის გადასაცემი სახსარი:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. სახელმწიფო შემოსავლის ანარიცხები 2. სუბვენცია და დოტაცია 	
<p>V. გასული წლის დამთავრებული ხარჯთაღრიცხვების ხარჯი</p>	

ს უ ლ

დადგენილება № 8 ა/კსუსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატისა.

127. ამიერკავკასიის საოლქო კონტორის — „ა/კ. კრედიტ-ბიუროს“ აპარატის გამოყენების შესახებ.

ა/კსუსრ უმაღლესი ეკონომიური საბჭოს და სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წლის მარტის 22-ს დადგენილების თანახმად და აგრეთვე იმის გამო, რომ ბევრი სახელმწიფო სავაჭრო-სამრეწველო და საკრედიტო ორგანიზაცია, არსებული დადგენილებების მიუხედავად, საქმარისად არ იყენებს „ა/კ. კრედიტ-ბიუროს“-ს აპარატს როგორც დებიტორების კრედიტ-უნარიანობისა და გაუსტუმრებელი თამასუქებით გადახდევინების თაობაზე შეკითხვების სფეროში, ისე სატრანსპორტო დოკუმენტების (რკინის გზის სატვირთო ბარათებისა, კონოსამენტებისა და სხვ.) შემოწმებისა და ამ დოკუმენტებით სატრანსპორტო ორგანოების მიმართ პრეტენზიების აღძვრის სფეროში, რითაც სახელმწიფოს თვალსაჩინო ზიანი მოხდის, — ამის გამო ა/კსუსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატი წინადადებას აძლევს ყველა სამეურნეო ანგარიშზე მყოფ ორგანიზაციას, რომელიც-კი ა/კსუსრ ტერიტორიაზე მოქმედობს, ურყევად და უკლებლივ აღასრულოს შემდეგი წესები:

I. ა) დაიკიროს „ა/კ. კრედიტ-ბიუროს“ — სთან სააბონემენტო ურთიერთობა კრედიტუნარიანობის შესახებ ცნობების მისაღებად;

ბ) შეეკითხოს ხოლმე სახელმწიფო და სამეურნეო დაწესებულებისა, კოოპერატიული ორგანიზაციისა და კერძო პირების კრედიტუნარიანობის შესახებ;

გ) აკრძალულია იმ კერძო პირებისათვის, დაწესებულებისათვის, 1-ლი საფეხურის კოოპერატიული ამხანაგობისათვის, საშინამრეწველო და სასარეწაო და სხვ. ორგანიზაციისათვის კრედიტის მიცემა უიმისოდ, თუ ყოველთვის წინასწარ შეკითხულ არ იქნა „ა/კ. კრედიტ-ბიუროს“ საკრედიტაი ორგანიზაციის კრედიტუნარიანობის შესახებ;

დ) შეეკითხოს გამოცხადებულ ვაჭრობაში მონაწილეობის მიღების მსურველთა კრედიტუნარიანობისა, კოპერციულ და საქმიანობის თვისებათა შესახებ;

ე) შეატყობინოს „ა/კ. კრედიტ-ბიუროს“-ს ყოველი შემთხვევა, როდესაც კონტრაგენტი დაუდევრად და არაკეთილსინდისიერად შეასრულებს თავის ვალდებულებას, აგრეთვე თამასუქების პროტესტი, გაჟიანურება და სხვა გარემოება.

II. გამოიყენოს „ა/კ. კრედიტ-ბიუროს“-ს აპარატი გაუსტუმრებელი სავალო პრეტენზიების (თამასუქით, სასამართლ. ბრძან. და სხვ.) გადასახდევინებლად.

III. გადასცეს „ა/კ. კრედიტ-ბიუროს“-ს სატრანსპორტო დოკუმენტები (სატვირთო ბარათები, კონოსამენტები, რკ. გზის ქვითარები და სხვ.) შესამოწმებლად და ზედმეტად გადახდევინებული თანხებისა და ტვირთის ვადაზე ჩაუბარებლობის გამოსარკვევად, აგრეთვე ამ დოკუმენტებით სატრანსპორტო ორ-

განოების წინააღმდეგ პრეტენზიების აღსაძრავად სამეურნეო ორგანოების სასარგებლოდ. ზოგიერთ სამეურნეო ორგანიზაციასთან არსებული სატრანსპორტო უჯრედი გაუქმებულ იქნეს და აგრეთვე მოისპოს სატერითო ბარათების კერძო პირებისათვის შესამოწმებლად გადაცემის პრაქტიკა.

დასასრულ ა/კსფსრ ვაქრობის სახალხო კომისარიატი აცნობებს სახელმწიფო საწარმოთა ხელმძღვანელებს, რომ მათი მეურნეობრივი მოქმედების ანალიზის დროს ვაქრობის სახალხო კომისარიატის მიერ ანგარიშში იქნება მიღებული ის გარემოება, თუ რამდენად არის მათ მიერ გამოყენებული „ა/კ. კრედიტ-ბიურო“ ხარჯების შემცირებისა და მატერიალური ზიანის თავიდან აცილების მიზნით.

IV. ვაქრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულებმა ა/კსფსრ შედგენილობაში შემაჯალ რესპუბლიკებში უნდა გასცენ სათანადო ბრძანება მათ ქვემდებარე საწარმოთა მიმართ.

ა/კსფსრ ვაქრობის სახალხო კომისარი ბეკზადიანი.

საქმეთა მმართველი შახოვი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 114 №-ში 1928 წ. მაისის 19-ს.

დადგენილმა № 42 ა/კსფსრ სახალხო კომისარიატს საბჭოესი.

128. ადგილობრივი მნიშვნელობის ჰიდრო-ელექტრო-სადგურების მოწყობის დროს წყლისა და ჰიდროენერჯის ხარჯვის მოწყობის შესახებ.

რათა ელექტროფიკაციის საჭიროებისათვის ა/კსფსრ წყლის რესურსების გამოყენება შეთანხმებულ იქნეს მელიორაციის ინტერესებთან, ა/კსფსრ სახალხო კომისარიატსა საბჭო ადგენს:

შემოღებულ იქნეს შემდეგი წესი ჰიდრო-ელექტრო-დანადგამების პროექტებისა და საამისო განზრახვლებათა შეთანხმებისათვის:

1. ადგილობრივი მნიშვნელობის ჰიდრო-ელექტრო-დანადგამის პროექტს ძალოვნებით 500 კილოვატამდე დაამტკიცებს სათანადო ორგანო (სამშენებლო-სატექნიკო კომიტეტი) მხოლოდ მას შემდეგ, როდესაც წარდგენილი იქნება ცნობა, რომ საკითხი წყლის გამოყვანისა—მისი ვარდნის ძალის გამოსაყენებლად და აგრეთვე წყლის გამოყვანისა, დენისა და გადადების ჰიდროტექნიკურ ნაგებობათა პროექტი შეთანხმებულია სათანადო სესპუბლიკის წყალთა მეურნეობის სამმართველოსთან.

შენიშვნა 1. რესპუბლიკანური წყალთა მეურნეობის სამმართველო, აღნიშნული პროექტების თაობაზე თავისი დასკვნის მიცემასთან ერთად, ამ დასკვნის ასლს გაუგზავნის ამიერკავკასიის წყალთა მეურნეობის სამმართველოს.

შენიშვნა 2. უკეთუ შეთანხმება ვერ იქნა მიღწეული, საკითხს საბოლოოდ გადასწყვეტს რესპუბლიკანური ეკონომიური თათბირი.

2. ვიდრე ისეთი ჰიდრო-ელექტრო-დანადგამის პროექტი, რომლის ძალოვნებაც 500 კილოვ. აღემატება, სათანადო ორგანოს დასამტკიცებლად წარედგინებოდეს, ამ პროექტის შემდგენელი მოვალეა მიიღოს:

ა) ამიერკავკასიის წყალთა მეურნეობის სამმართველოს თანხმობა პროექტით განზრახული წყლის გამოყვანისა და მისი ვარდნის ძალის გამოყენების უფლებაზე;

ბ) ამიერკავკასიის წყალთა მეურნეობის სამმართველოს დასკვნა პროექტის იმ ნაწილის თაობაზე, რაც წყლის გამოყვანისა, დენისა და გადაგდების ჰიდროტექნიკურ ნაგებობას შეეხება.

შენიშვნა. უკეთუ თანხმობა მიღწეულ ვერ იქნა, საკითხს საბოლოოდ გადასწყვეტს ა/კსფსრ უმაღლესი ეკონომიური საბჭო.

3. პროექტის შემდგენელმა გამოკვლევის წარმოებამდე და პროექტის დამუშევრებამდე უნდა შეუთანხმოს წყალთა მეურნეობის სათანადო ორგანოს საკითხი ამა თუ იმ ადგილიდან წყლის გამოყვანისა და გამოყენების შესაძლებლობისა და თვით იმ ადგილის, სარგებლობის თაობაზე.

4. 1-ლ, მე-2 და მე-3 მუხლში აღნიშნული საკითხების გამო დასკვნის მიცემისათვის დაწესდება უკიდურესი ვადა: რესპუბლიკანური წყალთა მეურნეობის სამმართველოსათვის—სამი კვირა, ხოლო ამიერკავკასიის წყალთა მეურნეობის სამმართველოსათვის თვენახევარი.

უკეთუ აღნიშნული ვადების განმავლობაში დასკვნა მიღებულ არ იქნა, იგულისხმება, რომ შეთანხმება მოხდა.

5. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უმაღლესმა საბჭომ, ა/კსფსრ ელექტროფიკაციის ხუთ წლიანი საპერსპექტივო გეგმის შედგენის დროს,—ამ გეგმის ჯერ კიდევ სახელმწიფო საგეგმო კომისიაში წარდგენამდე,—უნდა შეუთანხმოს წყალთა მეურნეობის სათანადო ორგანოს საგეგმო განზრახულებანი ჰიდროტექნიკურ დანადგამების თაობაზე და დაუკავშიროს ეს განზრახულებანი მელიორაციის გეგმებს.

6. პროექტში ცვლილების შეტანა როგორც გამოსაყვანი წყლის რაოდენობისა, ისე ნაგებობათა ტიპის შესახებ, რაც უკვე შეთანხმებულია წყალთა მეურნეობის ორგანოებთან, შეიძლება მხოლოდ წყალთა მეურნეობის იმ ორგანოებთან შეთანხმებით, რომელთაც დასკვნისათვის წარედგინათ პროექტის სათანადო ნაწილი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა**

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **ნ. სოკოლოვსკი.**

1928 წ. მაისის 3. ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვასტოკა“-ს 116 №-ში, 1928 წ. მაისის 22-ს.

დადგენილება ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატისა.

129. სოფლის მოსახლეობის უღარიბესი ნაწილისათვის კრედიტის მისაცემი საამიერკავკასიო ფონდის ხარჯვის ანგარიშგების წარდგენის წესების დამატების შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წლის მაისის 8-ს დადგენილების (განმკ. სხდ. ოქმი № 16, მუხ. 3) თანახმად „სოფლის მოსახლეობის უღარიბესი ნაწილისათვის კრედიტის მისაცემი საამიერკავკასიო ფონდის ხარჯვის ანგარიშგების წარდგენის წესებს“ (ა/კსფსრ კან. კრ. 1928 წ. მე-8 №-რი, მუხ. 79 და „ზ. ვ.“ 69 №-რი 1928 წ. მარტის 24-სა) დაემატოს შემდეგი:

1. მე-6 მუხლის ბოლოს, სიტყვების „ამიერკავკასიის სასოფლო-სამეურნეო ბანკს“ შემდეგ დაემატოს სიტყვები: „და 1 ცალად—ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ფინანსთა სახალხო კომისარიატებს—სახელმწიფო საფინანსო კონტროლის ხაზით“

2. მე-8 მუხლის „ბ“ პუნქტში სიტყვებ შუა „(მე-3 №-რის ფორმა)“ და „არა უგვიანეს“... ჩაერთოს სიტყვები: „და რესპუბლიკანურ ფინანსთა სახალხო კომისარიატებს—სახელმწიფო საფინანსო კონტროლის ხაზით.“

3. მე-9 მუხლის „ბ“ პუნქტში სიტყვებ შუა „(მე-3 №-რის ფორმა)“ და „არა უგვიანეს...“ ჩაერთოს სიტყვები: „და რესპუბლიკანურ ფინანსთა სახალხო კომისარიატებს—სახელმწიფო საფინანსო კონტროლის ხაზით.“

ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისრის მავიერ ვაზიევი.

ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარ. არსებულ

სახელმწ. საფინ. კონტრ. სამმართვე. უფრ. მავიერ სიმონიანი.

1928 წ. მაისის 16. ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 116 №-ში 1928 წ. მაისის 22-ს.

დადგენილება № 14 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

130. სმრეწველო საწარმოთა მუშაობის აღნუსხვის შესახებ.

რადგანაც ა/კსფსრ მრეწველობის სათანადო წარმართვისათვის და მისი სახელმწიფოებრივი გეგმიანობის მიზნებისათვის საჭიროა, სამრეწველო საწარმოთა ყოველმხრივი აღნუსხვა, ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. მოეწყოს ა/კსფსრ ცენტრალურ სტატისტიკურ სამართველოსთან მრეწველობის მეთვალყურე ბიურო—ა/კსფსრ ტენტრალური სტატისტიკური სამართველოს, შრომის სტატისტიკის ამიერკავკასიის ბიუროს, ამიერკავკასიის პროფე-

სიონალურ კავშირთა საბჭოს, ა/კფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიის სტატისტიკურ-ეკონომიური და სამრეწველო სექციების წარმომადგენელთა შედგენილობით. დაეკისროს ბიუროს მოკლე ცნობების მიღება ყველა სახელმწიფო ცენზიანი სამრეწველო, აგრეთვე კოოპერატიული და სახელმწიფო მნიშვნელობის კერძო საწარმოს მუშაობის შესახებ და მიღებული მასალის დამუშავება ა/კფსრ-ში ცენზიანი მრეწველობის მუშაობის მსვლელობის ნათელსაყოფად. დაკვირვების წრე შემოიფარგლოს იმ ცნობებით, რასაც სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოები წარუდგენენ ხოლმე სსრკ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სტატისტიკის ცენტრალურ განყოფილებას.

შენიშვნა. მიენდოს ა/კფსრ ცენტრალურ სტატისტიკურ სამართველოს შეადგინოს, ა/კფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიასთან ერთად, იმ სახელმწიფო, კოოპერატიულ და კერძო საწარმოთა განსაკუთრებული სია რომელნიც მიღებულ უნდა იქნენ აღნუსხვაზე.

2. დაევალოს ყველა სახელმწიფო, კოოპერატიულ და კერძო სამრეწველო საწარმოს გაუგზანოს ხოლმე ა/კფსრ ცენტრალურ სტატისტიკურ სამართველოს (მრეწველობის მუშაობის მეთვალყურე ბიუროს) ყოველთვიური სტატისტიკური ცნობები საწარმოთა მუშაობის შესახებ იმ ფორმით, რაც დაწესებულია სსრკ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სტატისტიკის ცენტრალური განყოფილებისათვის.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მართველი ნ. სოკოლოვსკი.

1928 . მაისის 3. ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 117 №-ში 1928 წ. საისის 23-ს.

დადგენილება № 74 ა/კ. შრომის სახალხო კომისარიატისა.

1928 წ. აპრილის 28.

132. ტყის დამზადებისა და წყლით ჩამოტივტივების სამუშაოთა ადგილებზე მომქმედი შემფასებელ-საკონფლიქტო კომისიებისათვის სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატის მიერ 1928 წ. აპრილის 9-ს დამტკიცებული დებულების ა/კფსრ ტერიტორიაზე სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.

ა/კფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი ადგენს: შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ ა/კფსრ ტერიტორიაზე სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატის მიერ

დამტკიცებული 1928 წ. აპრილის 9-ს თარიღისა და 220 №-რის „დებულება ტყის დამზადებისა და წყლით ჩამოტივტივების სამუშაოთა ადგილებზე მომქმედ შემფასებელ-საკონფლიქტო კომისიების შესახებ“ (გამოქ. გაზ. „ტრუდ“-ის 87 (2124) №-ში 1928 წ. აპრილის 17-ს).

ა/კფსრ შრომის სახალხო კომისარი იაშვილი.

ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის სატარ.-საკონფლ. განყ. გამგე სიზოტენკო.

შეთანხმებულია ა/კ. პროფკავშირთა საბჭოსთან: იაკუბოვი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 118 №-ში 1928 წ. მაისის 24-ს.

დადგენილება № 62 ა/კფსრ შრომის სახალხო კომისარიატისა.

1928 წ. აპრილის 7.

132. სსრკ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისარიატის საბჭოს მიერ „საგლეხო მეურნეობაში დაქირავებით მომუშავე პირთა სოციალური წესით დაზღვევის თაობაზე“ 1927 წ. ოქტომბრის 26-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების განხორციელების წესის შესახებ“

ა/კფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი ადგენს:

1. შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ ა/კფსრ ტერიტორიაზე:

ა) სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული სოციალური დაზღვევის საკავშირო საბჭოს 1928 წ. მარტის 15-ს თარიღისა და 163 №-რის დადგენილება „სსრკ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისარიატის საბჭოს მიერ საგლეხო მეურნეობაში დაქირავებით მომუშავე პირთა სოციალური წესით დაზღვევის თაობაზე“, 1927 წ. ოქტომბრის 26 ს თარიღით გამოცემული დადგენილების განხორციელების ვადების შესახებ“ (გამოქვეყნებულია გაზ. „ტრუდ“-ის 64 (2101) 1928 წ. მარტის 16-ს);

ბ) სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული სოციალური დაზღვევის საკავშირო საბჭოს მიერ დამტკიცებული 1928 წლის მარტის 15-ს თარიღისა და 162 №-რის „წესები საგლეხო მეურნეობაში დაქირავებით მომუშავე პირთა სოციალური წესით დაზღვევის შესახებ“ (გამოქვეყნებულია გაზ. „ტრუდ“-ის 64 (2101) №-ში 1928 წ. მარტის 16-ს);

2. ის 15.000 ერთეული, რაც ა/კფსრ-ში სოციალური დაზღვევის ფარგალში უნდა მოექცეს, სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული სოციალური დაზღვევის საკავშირო საბჭოს 163 №-ის დადგენილებით გათვალისწინებული წესისამებრ, განაწილებულ იქნეს შემდეგნაირად:

საქართველოს სსრ — 7.000 პირი, საგლეხო მეურნეობაში მომუშავე.

აზერბაიჯანის სსრ—6.500 პირი, საგლებო მეურნეობაში მომუშავე.

სომხეთის სსრ—1.500 პირი, საგლებო მეურნეობაში მომუშავე.

ამ რიცხვში არ უნდა შევიდნენ ისოფლის მეურნეობის მუშები, რომელთაც 1928 წ. აპრილის 1-დან სოციალური დაზღვევა ფაქტურად უკვე შეეხოთ.

3. დაწყებულ იქნეს 1928 წ. აპრილის 1-დან სოფლის მეურნეობის მუშათა დაზღვევა სსრკ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „საგლებო მეურნეობაში დაქირავებით მომუშავე პირთა სოციალური წესით დაზღვევის შესახებ“ 1927 წ. ოქტომბრის 26-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების საფუძველზე.

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარი იაშვილი.

ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის სოციალური დაზღვევის

მთავარ სამმართველოს უფროსის მოადგილე თუშიშვილი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტ.“-ს 118 №-ში 1928 წ. მაისის 24-ს.

სავალდებულო დადგენილება № 28 ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული ამიერკავკასიის საუფ- უხავათაშორისო მეტრული კომისიისა.

1927 წ. მარტის 10.

133. ტყავის ფართობის მეტრული საზომით გაზომვის შესახებ.

ა/კ. სახალხო კომისართა საბჭოს 1925 წლის ოქტომბრის 29-ს თარიღისა და 53 №-რის დადგენილების მე 11 §-ს „გ“ პუნ. შესასრულებლად ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული ამიერკავკასიის საუწყებათაშორისო მეტრული კომისია ადგენს:

1. შემოღებულ იქნეს 1929 წლის იანვრის 1-დან როგორც ა/კსფსრ-ში დამზადებული, ისე სსრკ-ის სხვა ადგილებიდან და უცხოეთიდან მიღებული ტყავის გაზომვისათვის მარტოოდენ მეტრული საზომის ხმარება.

შენიშვნა. ტყავის საქონლის საზღვარგარედ ან სსრკ-ის ამა თუ იმ ადგილას შეკვეთის დროს, უკეთუ ამ შეკვეთაში აღნიშნული იქნება ზომა, იგი აუცილებლად მეტრული საზომით უნდა იყოს გამოხატული.

2. ტყავის საზომ მეტრულ ერთეულად დაწესებულ იქნეს კვ. დეციმეტრი.

3. ამა დადგენილების 1-ლი და მე-2 მუხ. შესასრულებლად დაევალოს ყველა სახელმწიფო, კოოპერატიულ და კერძო საწარმოს, რომელიც-კი აწარმოებს ტყავის საქონელსა და ნაკეთობას, მათ შორის იმათაც ვინც ტყავის საქონლისა და ნაკეთობის ვაჭრობას ეწევა, აღნიშნულ ვადისათვის—1929 წ. იანვრის 1-თვის—შესცვალონ ან გადააკეთონ ტყავის საზომივე ხელსაწყო მეტრულ ხელსაწყოდ, აგრეთვე გადაიტანონ თავიანთი პრეისკურანტები მეტრულ სისტემაზე და ტყავის გაცემა და ანგარიში აწარმოონ მარტოოდენ მეტრული საზომით.

4. ამა დადგენილების დარღვევა გამოიწვევს პასუხისმგებლობას ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის შესაფერი მუხლის თანახმად.

ა/კ. საუწყებათაშორისო მეტრული კომისიის
თავმჯდომარე ნაჯაფოვი.

მდივანი ხარატიანი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკას“-ს 118 №-ში 1928 წ. მაისის 24-ს

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

134. სახალხო კომისარიატებისათვის იმ უფლებების მინიჭების შესახებ, რომ კერძო ფიზიკური და იურიდიული პირების სასარგებლოდ შესრულებულ მუშაობაზე გაწეული ხარჯის ასანაზღაურებლად დააწესონ და გადაახდევინონ მათ განსაკუთრებული გამოსაღები.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. ფედერატიულ ბიუჯეტზე მყოფ სახელმწიფო დაწესებულებათა იმ ხარჯების ასანაზღაურებლად, რაც გამოწვეულია მათ მიერ კერძო ფიზიკური და იურიდიული პირების სასარგებლოდ შესრულებული მუშაობისათვის (მომსახურება, მოქმედება და სხვ.), რის უსასყიდლოდ წარმოებაც ამ დაწესებულებათ დაკისრებული არა აქვთ მათ შესახებ მომქმედი დებულებებით, — ა/კსფსრ სახალხო კომისარიატებს, რომელთა გამგებლობაშია იმყოფებიან აღნიშნული დაწესებულებანი, შეუძლიანთ, ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით, დააწესონ განსაკუთრებული გამოსაღები და გადაახდევინონ იმავე წესით დამტკიცებული ნიხრის მიხედვით.

2. 1-ლ მუხლში აღნიშნული გამოსაღებით შემოსული თანხები ჩაირიცხება სახელმწიფო შემოსავლად ა/კსფსრ სათანადო სახალხო კომისარიატის ხარჯთაღრიცხვით.

3. წინადადება ეძლევათ ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს გამოსცენ დადგენილებანი აღნიშნული რესპუბლიკების სახალხო კომისარიატებისათვის იმ უფლებების მინიჭების შესახებ, რომ მათ, იმავე რესპუბლიკების ფინანსთა სახალხო კომისარიატებთან შეთანხმებით, დააწესონ ამა დადგენილების 1-ლ მუხლში აღნიშნული გამოსაღები, რასაც გადაახდევინებენ რესპუბლიკანურ ბიუჯეტზე მყოფი

დაწესებულებანი და ჩარიცხავენ რესპუბლიკების შემოსავლად სათანადო სახალხო კომისარიატის ხარჯთაღრიცხვით.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე **ს. კასიანი.**

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი **ა. შავერდოვი.**

1928 წ. მაისის 21. ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 122 №-ში 1928 წ. მაისის 29-ს.

დადგენილება № 83 ა/კ. შრომის სახალხო კომისარიატისა.

1928 წ. მაისის 17.

135. კვალიფიციურ მშენებელ მუშათა სასწრაფო მომზადებისათვის ანარიცხების გადახდევინებისა და ხარჯვის წესის შესახებ.

ა/კ. შრომის სახალხო კომისარიატი ადგენს:

1. შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ ა/კსფსრ ტერიტორიაზე სსრკ-ის შრომის სახალხო კომისარიატის 1928 წ. აპრილის 17-ს თარიღისა და 232 №-რის დადგენილება „კვალიფიციურ მშენებელ მუშათა სასწრაფო მომზადებისათვის ანარიცხების გადახდევინებისა და ხარჯვის წესის შესახებ“.

2. კვალიფიციური მშენებელი მუშების სასწრაფო მომზადებისათვის ანარიცხების გადადებას ყველა სახელმწიფო, კოოპერატიული და საზოგადოებრივი დაწესებულება და საწარმო დაიწყებს 1928 წ. მაისის 1-დან.

ა/კ. შრომის სახალხო კომისარი **იაშვილი.**

ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის შრომის ბაზრის განყოფ. გამგე **გრიგორიანი.**

დადგენილება № 232 სსრკ-ის შრომის სახალხო კომისარიატისა.

1928 წ. აპრილის 17.

კვალიფიციურ მშენებელ მუშათა სასწრაფო მომზადებისათვის ანარიცხების გადახდევინებისა და ხარჯვის წესის შესახებ.

შრომისა და თავდაცვის საბჭოს მიერ „მშენებლობის ღირებულების შემცირების შესახებ“ 1928 წ. მარტის 23-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების

(„სსრკ ცენ. აღმ. კომ. და სრულიად რუსეთის ცენ. აღმ. კ-ტის იზვესტია“-ს 79 №-რი 1928 წ. აპრილის 3-სა) მე-20 მუხლის თანახმად და შრომისა და თავდაცვის საბჭოსთან არსებული სამშენებლო კომისიის მიერ „საწარმოო ხარჯთაღრიცხვებისა და ანგარიშების შედგენის დროს სამშენებლო სამუშაოთა ღირებულებისათვის ზედნადები ხარჯების ღირიცივის წესისა, ნომენკლატურისა და რაოდენობის შესახებ“ გამოცემული 1928 წ. მარტის 29-ს თარიღის ინსტრუქციის („სსრკ ცენ. აღმ. კომ. და სრულიად რუსეთის ცენ. აღმ. კ-ტის იზვესტია“-ს 80 №-რი 1928 წ. აპრილის 4-სა) მე-9 §-ის მე-2 მუხლის განსავითარებლად—სსრკ-ის შრომის სახალხო კომისარიატი ადგენს:

1. ყველა ის სახელმწიფო, საზოგადოებრივი და კოოპერატიული დაწესებულება და საწარმო, აგრეთვე სახელმწიფო ან კოოპერატიული კაპიტალის უპირატესი მონაწილეობით მოქმედი სააქციონერო საზოგადოება, რომელიც-კი სამშენებლო მუშაობას აწარმოებს (როგორც ახალი სამრეწველო, საბინაო და ყველა სხვა მშენებლობისა, ისე კაპიტალური და მიმდინარე რემონტისათვის), მოვალეა შეიტანოს ადგილობრივ დამზღვევ სალაროში, ამ სალაროს მიერ დაწესებულ ვადაზე, ანარიცხი კვალიფიციური მშენებელი მუშების სასწრაფო მომზადებისათვის მშენებელი მუშებისათვის მიცემული სამუშაო ხელფასის მთელი თანხის 0,75%/-ის რაოდენობით.

აღნიშნული ანარიცხი შეტანილ უნდა იქნეს მთლად სამუშაო ხელფასის იმ თანხაზე, რაც ფაქტიურად გადახდილია, დაწყებული 1928 წ. აპრილის 1-დან.

2. მთლად იმ სახსარს, რაც მიღებულ იქნება 1-ლი მუხლის წესისამებრ, დამზღვევი სალარო ვაჭხანის. ყოველთვე მოსკოვში სსრკ სახელმწიფო ბანკის გამგეობაში სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატის 8517 №-ის სპეციალურ მიმდინარე ანგარიშზე ჩასარიცხად.

3. 1-ლი მუხლის წესისამებრ მიღებული სახსარი იხარჯება კვალიფიციური მშენებელი მუშების სასწრაფო მომზადებისათვის. ეს მომზადება მოეწყობა: ა) პირველ რიგში—შრომის ცენტრალური ინსტიტუტის კურსებზე; ბ) სპეციალურად შრომის ბირეების მიერ კოლექტივებსა და საწარმოში უმუშევართაგან მოწყობილ კურსებზე; გ) სამშენებლო მუშაობის მწარმოებელ სამეურნეო ორგანოების მიერ მოწყობილ კურსებზე.

შენიშვნა 1. ამა მუხლში აღნიშნული კურსები უნდა მოეწყოს, შეძლებისდაგვარად, შრომის ცენტრალური ინსტიტუტის მეთოდით; ამისათვის შრომის ცენტრალურმა ინსტიტუტმა სპეციალური შეკვეთით უნდა მოამზადოს სათანადო მეთოდური საშუალებანი და გაშალოს ინსტრუქტორთა კურსები.

შენიშვნა 2. კვალიფიციური მშენებელი მუშების სასწრაფო მომზადებისათვის მიღებული სახსარი არ შეიძლება დაიხარჯოს სხვა რამ მიზნისათვის, თუ არა პირდაპირი დანიშნულებისამებრ (უმუშევრობისათვის დახმარების მიცემა, მოსწავლეთ შენახვა და სხვ.).

4. კვალიფიციური მშენებელი მუშების სასწრაფო მომზადების მოწყობა და აგრეთვე საამისოდ დანიშნული სახსარის ხარჯვა (მე-3 მუხ.) სწარმოებს იმ გეგმებისა და ხარჯთაღრიცხვების მიხედვით, რასაც განსაზღვრავს სსრკ შრომის

სახალხო კომისარიატი, სსრკ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან, შრომის ინსტიტუტთან და მშენებელ მუშათა სრულიად საკავშირო კავშირის ცენტრალურ კომიტეტთან შეთანხმებით.

მუშების მომზადების საქმის გამძღოლი ორგანიზაციების მიერ სახსარის სისწორით ხარჯვის წარმოებას, დამტკიცებული გეგმის თანახმად, კონტროლს გაუწევს სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატი.

შენიშვნა. ამა მუხლში აღნიშნული გეგმებით გათვალისწინებულ უნდა იქნეს: მოსწავლეთა რიცხვი პროფესიობითა და რაიონობით, მომზადებული მუშების გამოშვების საკალენდრო ვადები, მათი კვალიფიკაციის მოცულობა, ექსპერტიზის ხასიათი, სწავლების ღირებულება და სხვ.

5. კვალიფიკაციური მშენებელი მუშების სასწრაფო მომზადების იმ კურსების შეცნება, რომლებსაც მოაწყობენ შრომის ცენტრალური ინსტიტუტი და შრომის ბირჟები, სწარმოებს უმთავრესად შრომის ბირჟებზე რეგისტრაციაქმნილ უმუშევართაგან, როგორც მოზარდთა და ზემოზარდთაგან, ისე ასაკოვან უმუშევართაგან, უპირატესად იმ პროფესიებისა, რომლებშიაც უმუშევრობამ მიიღო მყარი ხასიათი.

ხოლო ის კურსები, რომლებსაც მოაწყობენ სამეურნეო ორგანოები, შეივსება მათთან მომუშავე მუშების რიცხვიდან და შრომის ბირჟებზე რეგისტრაციაქმნილ უმუშევართაგან იმ წესის მიხედვით, რაც განსაზღვრულ იქნება მშენებელ მუშათა კავშირთან შეთანხმებით.

6. სოციალური დაზღვევის ორგანოების მიერ 1-ლი მუხლით დადგენილი ანარიცხების გადახდევინებისა და აღნუსხვის წესი განისაზღვრება სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატის განსაკუთრებული ინსტრუქციით.

სსრკ შრომის სახალხო კომისარი **შმიდტი.**

სსრკ შრ. სახ. კ-ტის კოლეგიის წევრი და შრ. სახ.

კ-ტის შრომის ბაზრის განყოფილების გამგე **გინდინი.**

სოციალური დაზღვევის ცენტრალური სამმართვე-

ლოს უფროსის მოადგილე **ფეიგელი.**

შეთანხმებულია: სსრკ სმუს-ი — **რუხიმოვიჩი,** შრ. ცენ.

ინსტ. — **გახტევი,** მშენებელ მუშათა სრულიად

საკავშირო კავშირის ცენ. კომ. — **ბოგდანოვი.**

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 123 №-ში 1928 წლის მაისის 30-ს.

დადგენილება № 45 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

136. საუწყებათაშორისო სატარიფო თათბირის დებულების დამატების შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. საუწყებათაშორისო სატარიფო თათბირის დებულების (აკსფსრ კან. კრ. 1923 წ. მე-7 №-რი, მუხ. 74) მე-2 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:
„2. სატარიფო თათბირის გამგებლობის საგანს შეადგენს: დააწესოს მთლად ამიერკავკასიის რკინის გზების სიგრძეზე ტარიფები მგზავრთა გადაყვანისა და ბარგისა და ტვირთის გადაზიდვისათვის, აგრეთვე ტარიფები ამიერკავკასიის ავტო-ტრანსპორტის სავაჭრო-სამრეწველო საზოგადოების ხაზებით მგზავრთა გადაყვანისა და ბარგისა და ტვირთის გადაზიდვისათვის; შესცვალოს, შეავსოს და გააუქმოს ტარიფები და გადაზიდვასთან დაკავშირებული დამატებითი გამოსაღებები; ზედამხედველობა გაუწიოს თავის გადაწყვეტილებათა აღსრულებას; აღძრას საკითხი და შუამდგომლობა სარკინისგზო (პირდაპირი მიმოსვლის) და საავტომობილო ქსელის გზებზე განსაზღვრული საერთო ტარიფების დაწესების შესახებ, რამდენადაც საავტომობილო ტარიფები ა/კსფსრ ტერიტორიას ეხება“.

11. იმავე დებულების მე-17 მუხლში სიტყვების „რკინისგზელთა“ შემდეგ ჩაერთოს სიტყვა: „სავტომობილო“.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელავა.

ა/კსფსრ სახ. კომისართა საბჭ. საქმეთა მმართველი ნ. სოკოლოვსკი.

1928 წ. მაისის 10. ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 123 №-ში 1928 წლის მაისის 30-ს.

დადგენილება № 46 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

137. ბამბის ტვირთის ა/კსფსრ ფარგლებს გარედ გაზიდვისა და ა/კსფსრ ფარგლებში გადაზიდვის წესის შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ა/კსფსრ ფარგლებიდან ხამი ბამბისა, ბამბის ბოქკოს, ჩახბუთისა, ლინტერისა და ბამბისქულის რკინისგზითა და წყალსავალი გზებით გაზიდვა ნებადართული აქვს მარტოოდენ ამიერკავკასიის მებამბეობის კომიტეტსა და მებამბეობის მთავარი კომიტეტის რწმუნებულს ა/კსფსრ-ში.

შენიშვნა. ჩახბუთის გაზიდვა, ამა მუხლში აღნიშნული ორგანიზაციების გარდა, ნებადართული აქვს აგრეთვე იმ სახელმწიფო და კოოპერატი-

ულ ორგანიზაციებს; რომელთაც, ა/კფსრ ვაქრობის სახალხო კომისარიატის დადგენილებით, შეუძლიანთ დაამზადონ ჩახბუთი.

2. ა/კფსრ ფარგლებიდან ხამი ბამბისა, ბამბის ბოქკოს, ჩახბუთისა, ლინტერისა და ბამბისქულის საფოსტო ამანათებით გავზავნა აკრძალულია.

3. ა/კფსრ ფარგლებში ხამი ბამბისა, ბამბის ბოქკოს, ჩახბუთისა, ლინტერისა და ბამბისქულის რკინისგზითა და წყალსავალი გზებით გადაზიდვა და საფოსტო ამანათებით გავზავნა ნებადართული აქვს ყველა დაწესებულებასა, საწარმოს, ორგანიზაციასა და პირს.

შენიშვნა. რკინისგზით გადაზიდვად ა/კფსრ ფარგლებში ითვლება გადაზიდვა ბალაჯარისა, ბაქოს, ნახჩევანისა და ნოტანები-ჭალადიდის სადგურამდე.

4. აღნიშნული ტვირთის გაზიდვა და გადაზიდვა სწარმოებს იმ პირობით, რომ დარღვენილ უნდა იქნეს მოწმობები, რაც გათვალისწინებულია სსრკ სახალხო კომისართა საბჭოს 1925 წ. მაისის 6-ს დადგენილებით „სსრკ ევროპული ნაწილის რაიონებში და პუნქტებში მოზიდული ბამბის რეგისტრაციის შესახებ“ და ბამბის ტვირთის გასაგზავნად მიღების წესის შესახებ (სსრკ სახ. კ-თა საბჭოს ოქმი № 101, მუხ. 15).

5. 'მეთვალყურეობა' ამა დადგენილების შესრულებისათვის დაეკისრება გზათა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულს (ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან) და ამიერკავკასიის კავშირგაბმულობის ოლქის უფროსს.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის
მოადგილე დ. ჭუხეინოვი.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა
მმართველი ნ. სოკოლოვსკი.

1928 წ. მაისის 24. ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 124 №-ში 1928 წ. მაისის 30-ს.